

Výnosy z prodeje emisních povolenek půjdou výhradně na klimatická opatření. Poslanci zákon poslali do druhého čtení

25.6.2024 - Veronika Krejčí | Ministerstvo životního prostředí ČR

Prostředky z aukcí emisních povolenek bude Česká republika nově využívat výhradně na vybraná klimatická opatření, která pomohou s modernizací energetiky, se snižováním závislosti na fosilních palivech i emisí skleníkových plynů.

Od roku 2026 budou výnosy z dražeb povolenek příjmem Státního fondu životního prostředí ČR. Část příjmů využije i Ministerstvo průmyslu a obchodu na provozní podporu nových obnovitelných zdrojů energie a výdaje na kompenzace nepřímých nákladů pro energeticky náročná odvětví. Poslanecká sněmovna projednala novelu zákona o podmínkách obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů v prvním čtení.

„Prostředky z aukcí emisních povolenek nám pomohou s investicemi do moderní energetiky a průmyslu i rozvoje obnovitelných druhů energie. Vedle prostředků pro modernizaci tepláren a rozvodů tepla, nízko emisní dopravu a adaptace na změny klimatu, se zaměříme na zlepšení energetické účinnosti v podnikání i u budov, protože úspory v soukromých i veřejných budovách jsou pro nás zásadní. Právě sem spadá i evropsky oceňovaný program Nová zelená úsporám. Do roku 2030 dosáhnou prostředky jenom z dražeb povolenek zhruba 250 miliard, v závislosti na ceně povolenek. A v Modernizačním fondu dalších nejméně 350 miliard,“ vypočítává ministr životního prostředí Petr Hladík (KDU-ČSL).

Ministerstvo životního prostředí (MŽP) každoročně předloží společně s Ministerstvem průmyslu a obchodu (MPO) vládě ke schválení plán pro využití Modernizačního fondu a výnosů z dražeb v době přípravy nového státního rozpočtu. Vláda pak bude schvalovat rozdělení alokací pro oblasti podpory na následující rok, zrychlení administrativy umožní nově vzniklá Rada pro využití výnosů.

Novela zákona, kterou připravilo Ministerstvo životního prostředí, zřizuje nový Výbor pro využití peněžních prostředků z dražeb, který bude doporučovat základní dokumenty související s využitím peněžních prostředků. Schvalovat bude také alokaci prostředků a text jednotlivých výzev pro předkládání projektů z Modernizačního fondu. Využití výnosů z povolenek bude potvrzovat vládní Rada.

Díky tomuto výboru se do rozhodování zapojí ministerstva, kterých se dekarbonizace a klimatická opatření nejvíce týkají. Vedle MŽP, MPO a Státního fondu životního prostředí ČR, budou spolupracovat i zástupci z Ministerstva dopravy, Ministerstva financí, Ministerstva pro místní rozvoj, Ministerstva zemědělství a Ministerstva práce a sociálních věcí.

„Prostředky z emisních povolenek nám pomohou v našich hlavních úkolech, především v ukončení závislosti na fosilních palivech a adaptacích, což znamená bezpečnější a levnější energii, ochranu zranitelných domácností, perspektivu pro český průmysl a návrat ke zdravé a druhově bohaté krajině. Zároveň tak splníme naši část úkolu v ochraně klimatu a snižování emisí do roku 2030 a připravujeme cestu na vzdálenější cíl klimatické neutrality do roku 2050. Zásadní je, aby veškeré výnosy byly efektivně využité a pomohly modernizaci české ekonomiky a také na přizpůsobení se negativním dopadům změny klimatu,“ dodává ministr Hladík.

Finance získané z aukcí emisních povolenek bude možné využít na snížení emisí skleníkových plynů, rozvoj obnovitelných zdrojů energie, kompenzace pro průmysl ohrožený únikem uhlíku a na finanční podporu domácností s nižšími a středními příjmy. Dále také na podporu lesů a zachytávání oxidu uhličitého v lesních porostech a půdě, ochranu a obnovu rašelinišť a dalších ekosystémů. Investovat bude možné i do bezpečného zachytávání a ukládání oxidu uhličitého do geologických struktur, snižování emisí skleníkových plynů v dopravě, včetně rozvoje osobní a nákladní železniční dopravy a bezemisní hromadné dopravy. Prostředky z prodeje povolenek budou také využívány na financování výzkumu a vývoje v oblasti energetické účinnosti a čistých technologií, financování opatření v oblasti klimatu ve zranitelných třetích zemích nebo například na rozvoj vzdělávání a podporu pracovních sil pro klimaticky neutrální hospodářství.

Finance získané z aukcí emisních povolenek bude možné využít na snížení emisí skleníkových plynů, rozvoj obnovitelných zdrojů energie, kompenzace pro průmysl ohrožený únikem uhlíku a na finanční podporu domácností s nižšími a středními příjmy. Dále také na podporu lesů a zachytávání oxidu uhličitého v lesních porostech a půdě, ochranu a obnovu rašelinišť a dalších ekosystémů. Investovat bude možné i do bezpečného zachytávání a ukládání oxidu uhličitého do geologických struktur, snižování emisí skleníkových plynů v dopravě, včetně rozvoje osobní a nákladní železniční dopravy a bezemisní hromadné dopravy. Prostředky z prodeje povolenek budou také využívány na financování výzkumu a vývoje v oblasti energetické účinnosti a čistých technologií, financování opatření v oblasti klimatu ve zranitelných třetích zemích nebo například na rozvoj vzdělávání a podporu pracovních sil pro klimaticky neutrální hospodářství.

https://www.mzp.cz/cz/news_20240625_Vynosy-z-prodeje-emisnich-povolenek-pujdou-vyhradne-na-klimaticka-opatreni-Poslanci-zakon-poslali-do-druheho-cteni